11.3.2024

Asia:
E 58/2023 vp Valtioneuvoston selvitys: Suomen avaintavoitteet EU-vaalikaudelle 2024-2029
https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Liiteasiakirja/Documents/EDK-2024-AK-298.pdf

Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan pyydettyä kirjallista asiantuntijalausuntoa otsikon asiassa Neste Oyj lausuu kunnioittavasti seuraavaa keskittyen erityisesti uusiutuvaan energiaan ja sen kasvurahoitukseen sekä investointiympäristöstä huolehtimiseen:

Yhteenveto

Kun fossiilipohjainen hiili poistetaan asteittain EU:n taloudesta, maanviljelijät, metsänomistajat ja kalastajat saavat uusia liiketoimintamahdollisuuksia toimittaa biomassaa ja biopohjaisia materiaaleja kestävällä tavalla biotalouden eri käyttötarkoituksiin, mukaan lukien teollisuus, rakentaminen, kemikaalit, energia ja liikkuminen. Biomassatähteiden ja -jätteiden, kehittyneiden biopolttoaineiden, BECCS-teknologioiden ja biopohjaisten tuotteiden käytön tehostamiseen tulisi liittyä selkeät säännöt, jotka edistävät kestävyyttä.

Näiden kasvavien uusiutuvan energian ja biopohjaisten materiaalien tarpeisiin vastaamiseksi tarvitaan ennen kaikkea ennakoitava lainsäädäntöympäristö sekä valtava määrä investointeja, joiden sysäämiseksi puolestaan tarvitaan myös EU-tason rahoitusta niin innovaatio-, investointi- kuin ehkä myös tuotantotukina, sillä uudet teknologiat ovat useimmiten olemassa olevia kalliimpia. On erittäin tärkeää, että valtiontukisääntöjen joustoista luovutaan ja rahoituspäätökset perustuvat EU-tasoisiin laadullisiin kriteereihin, kuten Suomen kannassakin hyvin todetaan. Suomen on myös toimeenpantava EU:n luomat ja sallimat kannustimet (esimerkiksi uusiutuvan energian direktiivin luomat mahdollisuudet). Tämän lisäksi myös kansallisesti on varauduttava uusiutuvan energian (ml. vihreä vety) investointien tukemiseen ja varattava riittävät määrärahat esimerkiksi TEM:n energiainvestointitukimomentille.

Kotimainen vihreä vety ja biomassapohjainen polttoainetuotanto tukisivat samalla Suomen energiaomavaraisuutta ja huoltovarmuutta ja lisäisivät näin osaltaan kokonaisturvallisuutta, jota Suomen kannassa on nostettu esiin.

1. Talous ja rahoitus

Neste tukee Suomen näkemystä siitä, että seuraavalla rahoituskehyskaudella varoja tulisi suunnata entistä enemmän tutkimusta, innovaatioita ja osaamista sekä digitalisaatiota ja puhdasta siirtymää edistäviin toimiin. Lisäksi tuemme Suomen kantaluonnoksen tavoin rahoituksen kohdentamista myös kokonaisturvallisuutta vahvistaviin toimiin, joissa EU:n sisämerien kuljetusten turvaaminen on kriittisen tärkeää Suomen kaltaiselle “saarelle” ja EU:n reunavaltiolle, jonka viennistä ja tuonnista lähes kaikki tapahtuu meriteitse.

Neste Corporation
Common Functions

neste.com

Postal Address
POB 95
FI-00095 NESTE
FINLAND

Visiting Address
Keilaranta 21
Espoo

Telephone/Fax
+358 10 458 11

Business ID FI1852302-9
Domicile Espoo

2. Puhdas ja digitaalinen siirtymä

Neste pitää erittäin tärkeänä, että Suomi haluaa edistää puhtaan energian investointeja sekä uusiutuvan energian edistämistä fossiilisten polttoaineiden käyttöä vähentäen. Uusiutuvan energian sekä biopohjaisten materiaalien ja kemikaalien edistäminen korvaa fossiilista hiiltä vähentäen samalla myös EU:n riippuvuutta kolmansista maista.

Neste myös yhtyy Suomen näkemykseen, että energiatehokkuustavoitteiden tulisi ensisijaisesti palvella päästöjen vähentämistä kulutuksen rajoittamisen sijaan, sillä puhdas siirtymä edellyttää hiilidioksidineutraalin sähköntuotannon lisäämistä mm. vihreän vedyn tuotannossa. On myös erittäin tärkeää, että Suomen kantaluonnoksessa tuetaan tasavertaista huomiointia puhtaan siirtymän edellyttämissä teknologioissa. Teknologianeutraaliutta voisi korostaa enemmänkin ja esimerkiksi liikennepuolella tullaan tarvitsemaan kaikki puhtaat ja kestävät ratkaisut fossiilisten polttoaineiden syrjäyttämiseksi.

Uusiutuvan energian lisääminen kaikissa yhteiskunnan sektoreissa luo valtavia liiketoimintamahdollisuuksia, mutta myös edellyttää sitä, että investointi- ja lainsäädäntöympäristö on ennakoitava ja poukkoilematon. Uudet teknologiat ovat yleensä kalliimpia kuin olemassa olevat fossiilisiin ratkaisuihin perustuvat, minkä vuoksi EU:n on varauduttuva kasvattamaan erilaisia rahoitusvälineitään uusiutuvan energian edistämiseksi ja uudenlaisten investointien alkuun sysäämiseksi. Tarvitaan siis EU-tason rahoitusta niin innovaatio-, investointi- kuin ehkä myös tuotantotukina. Pienten jäsenmaiden kannalta on erittäin tärkeää, että valtiontukisääntöjen joustoista luovutaan nopeasti ja rahoituspäätökset perustuvat EU-tasoisiin laadullisiin kriteereihin, kuten Suomen kannassakin hyvin todetaan. Tämän lisäksi myös kansallisesti on varauduttava uusiutuvan energian (ml. vihreä vety) investointien tukemiseen ja varattava riittävät määrärahat esimerkiksi TEM:n energiainvestointitukimomentille.

3. Strateginen kilpailukyky

Neste on hiljattain ilmoittanut perustavanlaatuisesta Porvoon jalostamon muutosohjelmasta, jonka investoinnit nousevat 2,5 miljardiin euroon seuraavan noin kymmenen vuoden aikana. Tavoitteena on siirtyä pelkästään uusiutuvien ja kierrätettyjen raaka-aineiden jalostamiseen ja raakaöljyn jalostaminen loppuisi noin 2030-luvun puolivälin tienoilla. Muutosohjelman investoinnit toteutetaan vaiheittain ja investointipäätökset vaativat tuekseen niin ennakoitavan lainsäädäntöympäristön, tarvittavan infrastruktuurin (esim. 400 kV suurjännitelinjojen tuominen Kilpilahden teollisuusalueelle) kuin erilaisten puhtaan siirtymän kannusteiden hyödyntämisen.

Niin Porvoon jalostamon transformaatiolle ja sen suunnitteilla olevalle vetyinvestoinnille kuin ylipäätään kansallisen ilmastotavoitteen saavuttamiselle on kriittistä, että Suomi toimeenpanee EU:n luomat ja sallimat kannustimet. Uusiutuvan energian direktiivi sallii jalostuksessa käytetyn vihreän vedyn sisällyttämisen liikenteen uusiutuvan energian tavoitteeseen ja kannustimiin. Tämä ns. välituotevety tarjoaa Suomelle mahdollisuuden täyttää RFNBO-velvoitetta kustannustehokkaasti ja se olisikin lisättävä jakeluvelvoitteen piiriin.

11.3.2024

Osana Porvoon jalostamon suunnitelmia on myös metsätähdepohjainen biopolttoaineiden tuotanto. Kotimainen lignopolttoainetuotanto tukisi Suomen energiaomavaraisuutta ja huoltovarmuutta sekä loisi uusia työpaikkoja myös raaka-aineen toimitusketjuun tukien maaseudun työllisyyttä, kotimaisten metsätalouden ja -teollisuuden jäte- ja tähdevirtojen kysyntää sekä kestävää metsänhoitoa pitkälle tulevaisuuteen.

Tämäntyyppisillä toimilla varmistetaan, että työvoiman osaaminen, teknologinen johtajuus, investoinnit ja raaka-aineet säilyvät ja kehittyvät Suomessa, mikä olennaisesti tukee Suomen kilpailukykyä.

On myös huomattava, että mikään yksittäinen keino, kuten liikenteen sähköistäminen tai teollisuuden päästöjen talteenotto ei tuota riittävää päästövähennysvaikutusta, vaan tarvitaan laaja keinovalikoima, jossa liikenteen uusiutuvilla polttoaineilla on tärkeä rooli mahdollistaen päästövähennykset myös raskaassa kalustossa sekä lento- ja laivaliikenteessä.

Lisätietoja:

Mikael Ohlström
Public Affairs, Neste Oyj
mikael.ohlstrom@neste.com